

KÜLDÖTT VAGY!

A katolikus óvodapedagógus hivatása és küldetése

Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet

Budapest, 2008

*„Menjetek tehát, tegyetek
tanítványommá minden népet...”*
(Mt 28,19)

Készült a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési
Intézet Vallásos és erkölcsi neveléssel foglalkozó
munkacsoportjának közreműködésével

Szerkesztő:
Szerepi Imréné munkacsoport vezető

Előszó

Az elmúlt években arra irányult munkacsoportunk tevékenysége, hogy a tapasztalatokat megbeszélve és egymásnak átadva, segédanyagok összeállításával segítse a katolikus óvodákban megvalósuló vallásos és erkölcsi nevelést. Büszkén mondhatjuk, hogy anyagaink valóban beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, és segítségül szolgálnak országszerte.

Legutóbb az ünnepekkel foglalkoztunk, és remélhetőleg az ebben a témában készült módszertani segédanyag is jó szolgálatot fog tenni a jövőben.

Az elmúlt nevelési évben kicsit változott a tematikánk. Eddig arról beszéltünk, hogyan tudjuk segíteni a vallásos nevelést, a 2007/2008-as nevelési évben inkább a pedagógusok felé fordultunk. Azokat az elveket, lehetőségeket, módszereket gyűjtöttük csokorba, amik a pedagógusok lelki felfrissülését segíthetik. Emellett arra irányult a figyelmünk, hogy hogyan tudjuk küldöttként a gyermekekhez, illetve a környezetünkben élőkhez közelebb vinni hitünket, segítve őket az Isten felé vezető úton.

A munkacsoport találkozásai alkalmával bőven volt lehetőség arra, hogy az országunkban működő katolikus óvodák óvodapedagógusai tájékozódjanak ebben a témában. Neves emberek előadásait hallgattuk, felvételeket tekintettünk meg, amiket megbeszélve sok régi tapasztalatot elevenítettünk fel, és újabbakat kaptunk. A kiscsoportos beszélgetések szintén arra irányultak, hogy egymás ötleteiből, tapasztalataiból gazdagodhassunk.

Összeállításunk során nem törekedtünk a teljességre. A területek feldolgozásánál szempontokat nyújtunk a továbbgondoláshoz, az olvasó, a felhasználó érdeklődésének megfelelően. Ha munkánkkal hozzásegítünk néhány embert a további kereséshez, új ötletek kipróbálásához a lelki életben és a hivatásban egyaránt, már elértük a célunkat.

Köszönetet mondok az előadóknak, hogy elfoglaltságuk mellett időt szántak a témában való elmélyülésre, és gondolataikat megosztva segítettek minket lelki életünk fejlődésében és hivatásunk betöltésében.

Hálatelt szívvel gondolok azokra, akik vállalták, hogy bemutató felvételek készítésével közelebb hozzák a gyakorlati életet, a mindennapokat munkacsoportunk tagjaihoz.

Megköszönöm a munkacsoport tagjainak is aktív, érdeklődő közreműködésüket. Jó volt megtapasztalni, hogy fontosnak tartják a témában való elmélyülést, és örömteli élmény volt látni a kicsopor-tos beszélgetések hangulatát, ami a különböző intézmények pedagógusainak ismerkedését, egymáshoz való közeledését is szolgálta.

Isten áldását kérem Sebők Sándor plébános atya életére, aki többször tartott előadást a KPSZTI-ben, és ismerve a munkacsoport feladatát segítségemre volt a jelen dokumentum megszerkesztésében.

Bízom benne, hogy kiadványunk segíteni fogja az olvasót küldött voltának megélésében, ehhez sok kegyelmet kívánok!

Budapest, 2008. augusztus

Szerepi Imréné
munkacsoport vezető

Ajánlás

A Vallásos és erkölcsi neveléssel foglalkozó munkacsoport az elmúlt években kiadványaival valóban nagy segítséget nyújtott az óvodapedagógusoknak a katolikus nevelés megvalósításában. A most napvilágot látott munka – nagyon helyesen – nem szakmai kérdésekkel, a vallásos nevelés komplexitásának megvalósításával foglalkozik, hanem azzal, akin minden múlik az intézményben: az óvónő szellemiségével, lelkeségével.

2002-ben jelent meg a Szent István Társulat kiadásában egy könyv, amelyben a szerzők arra vállalkoztak, hogy áttekintsék, mi lett a sorsuk a zsinati határozatoknak az elmúlt negyven év során. Walter Kasper német bíboros a németországi helyzetet elemzi. Megállapítja, hogy országában a zsinat után sok szociális, és oktatási intézményt hoztak létre, majd aggódva teszi hozzá: *„A kérdés, amely előtt állunk, az, hogy ezt a sokféle intézményt tovább tudjuk-e vezetni a jövőben. Ez elsődlegesen nem anyagi, hanem személyi probléma. A keresztény intézmények csak addig tekinthetők valóban egyházinak, amíg hitből motivált személyzet működteti őket. Vajon meghatározó-e még a keresztény szellem a sokféle intézményben?”*¹

Súlyos szavak, és nem minden alap nélkül! Nálunk majdnem két évtized telt el azóta, amióta újabb egyházi nevelési és oktatási intézményeket hozhattunk létre. Számunkra az a kérdés elsősorban, hogy **tényleg kialakult és megerősödött-e intézményeinkben a keresztény/katolikus szellemiség?**

Tudjuk, hogy egy-egy intézmény léggömbje, a benne alkalmazott módszerek sikere mennyire pedagógusfüggő. A legjobb módszer, csodálatosan, szakszerűen megfogalmazott helyi program is csödöt mondhat, elsilányulhat, ha nincsen megfelelő pedagógus, aki azt megvalósítja. A zsinat is megfogalmazza ezt a tényt: *„A nevelők*

¹A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából, 1962–2002, 37. old.

gondoljanak felelősségükre: Tőlük függ elsősorban, hogy a katolikus iskola valóra tudja-e váltani céljait és kezdeményezéseit.”²

Örömmel ajánlom ezt a kiadványt azoknak, akik akár katolikus, akár önkormányzati intézményben tanúságtevő életükkel szeretnék hivatásukat betölteni. A teljesség igénye nélkül néhány olyan irányelvet fogalmaztak meg az írás szerzői, amelyek segíthetik az óvodai dolgozókat lelkiségük kialakításában.

Sebők Sándor
fóti plébános

²A II. Vatikáni Zsinat tanítása, 193. old.

Bevezetés

Az ember vallásos-lelki életének megalapozása az óvodás korban, 3-7 éves kor körül történik. Ebben az időszakban legfontosabb, hogy kialakuljon az a tudat, hogy „*szeretet az Isten!*” (Jn 4,16) Ezt az érzést elsősorban a családi körben lehet megalapozni. A katolikus óvodai nevelés ebben lesz partnere a családoknak, e törekvésükben segíti őket. Felelősségük van a szülőknek, és hasonlóképpen felelősségük van a katolikus/keresztény óvodapedagógusoknak is, hiszen a családban és az óvodában megélt bensőséges hangulat, a védettség érzése előíze Isten országának.

Kialakítunk egy képet a másik emberről, képünk van saját magunkról. Vajon helyes ez a kép? És vajon helyes-e az az istenkép, amit lelkünkben hordozunk?

Sokak szerint az istenkép az apaképnek végtelenbe kivetített képe. Édesapáinkkal megélt kapcsolatunk valóban befolyásolhatja Istenről alkotott véleményünket. Segítheti, megkönnyítheti ezt a transzcendentális kapcsolatot, de nehezítheti is a mennyei Atyával való szeretetkapcsolat kialakítását. Éppen ezért az óvónőknek fontos tudni, milyen kapcsolata van a gyermekeknek szüleivel, környezetével.

Sajnos sok helytelen istenképpel találkozunk. Csak néhány közülük:

- nagypapa istenkép – jóságos, azt teszünk vele, amit akarunk, nem avatkozik bele az életünkbe.
- automata istenkép – bedobunk egy érmét, és megkapjuk, amit kérünk.
- rendőr istenkép – ha rosszak vagyunk, a fejünkre koppint.
- tűzoltó istenkép – ha baj van, segítségül hívjuk.
- azt gondoljuk, Ő legfőbb lény, hiszen valakinek lenni kell, aki elérhetetlen a számunkra.
- de beszélhetünk mindent megszépítő istenképről, gondoljunk csak a szerelmesekre.

Nagy a szülők, pedagógusok felelőssége az istenkép kialakulásában.

A gyermek alapvetően fogékony a vallás iránt. Nagyon sok függ a környezettől, a család melegétől, attól, hogy milyenek képzeljük el mi Istent. A helyes istenkép kialakítása csak akkor lehetséges, ha magunk is megtaláljuk a helyünket a hívő közösségben, ezért szükséges, hogy keressük a lehetőségeket a folyamatos megújuláshoz, a lelki feltöltődéshez. Át kell gondolnunk saját istenképünket, felül kell vizsgálnunk elkötelezettségünket, és beszélnünk kell azokról a speciális kihívásokról, amelyekre oda kell figyelnie minden katolikus óvodapedagógusnak.

Szeret az Isten!

Isten saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert. Alapigényünk, hogy szeressenek, értékeljenek, valakihez tartozhasunk, szabadok lehessünk.

Tudnunk kell, hogy a másik emberben is megvannak ugyanezek az igények. Ha ezeket figyelembe véve fordulunk embertársaink felé, akkor viszonzást kaphatunk. Magunkat nem tudjuk betölteni, de mástól kapva sokat jelenthet számunkra alapigényeink kielégítése.

Az Isten szeretetre teremtett. Akkor vagyunk boldogok, ha ezt megéljük. Ha elismerő szavakat, köszönetet, gyengédséget, odafordulást kapunk, akkor ezek emelik az adott kapcsolat szépségét. Szeretve vagyunk, szeretnünk kell nekünk is. Az élet értelme a szeretet megélése. Az ember önmagát nem tudja boldogítani. Az önközpontúságból el kell jutni a szeretetig, a közösségig.

Jézus mondta: *„Mindaz, aki elveszíti életét, megmenti azt.”* Az élet elvesztése maga a szeretet. Ha ennek tükrében vállaljuk döntéseinket, akkor azok boldoggá tesznek.

Ha önmagunkat szeretjük, azt jelenti, ismerjük értékeinket, de ha nem tudjuk önmagunkat szeretni, akkor nem tudjuk Istent sem és az embereket sem.

Wagner Viktória szociális testvér „mini evangéliuma” néhány sorban foglalja össze Isten irántunk való szeretetét:

Van Isten!
Szeret az Isten!
Eljött hozzánk az Isten!
Megbocsát az Isten!
Hazavár az Isten!

Csodálatos ez a néhány sor. Összefoglalja, mire képes az önmagát kiüresítő Szeretet:

- szeret, annak ellenére, hogy...
- fárad azon, hogy közelebb kerüljön hozzánk, sokat vállal értünk...

- mindig, mindenkinek szívesen megbocsát, aki őszinte szívvel kéri bocsánatát...
- magához hív, vár mindenkit, hogy vele közösségben legyen...

A Biblia első lapjain olvashatjuk, hogy Isten saját képére és hasonlatosságára teremtett minket. Az Ő képe – többek között – a szeretet képessége bennünk, ebben hasonlítunk legjobban Rá.

Az Ószövetség embere még csak annyit tudott az istenképiségről, hogy az ember azért hasonlít Istenre, mert értelme és szabad akarata van. Jézus tanításából ismertük meg Isten belső világát, vagyis azt, hogy az egyetlen isteni természetet három személy birtokolja, (Vö: Jn 14,9; Jn 15,26; Jn 16,15; 2Kor 13,13). A Szentháromság belső élete a szeretet élete. Valójában az Atya és a Fiú közötti végtelen nagy szeretet egy harmadik személyben, a Szentlélekben jelenik meg. Ezért mondja Szent János apostol, hogy „*Szeret az Isten.*” (Szent István Társulat Bibliája szerint 1Jn 4,16). A Teremtő Szentháromság „rajtunk hagyja a keze nyomát,” vagyis az ember istenképiségének lényege a szeretet képessége. Ez a „legistenibb” az emberben! Így érthető, hogy miért van igény bennünk a szeretet adására és befogadására. Ez a keresztyénységünk lényege is: ezt a szeretetet befogadni Istentől és tovább adni az embereknek.

Nekünk, keresztyén pedagógusoknak világosan kell látnunk, hogy küldetésünk lényege, hogy ennek az isteni szeretetnek hordozói és hirdetői legyünk. Alfred S Chasterton valahol azt írja, hogy a keresztyénység ellenméreg: azt adja a világnak, ami hiányzik belőle – a gond az, hogy nem csupán a világból hiányzik a szeretet, hanem bizony sokszor belőlünk, keresztyénekből is. Nagyon találóan ír erről a magyar egyház – lelkeségben és a teológiai tudományokban is – egyik legnagyobb alakja, Mócsy Imre jezsuita atya:

„És mi a szeretet parancsa? Tedd a felebarátod életét szebbé, jobbá, gazdagabbá, tartalmasabbá. Tehát ha ezt emeltük volna ki, rámutattunk volna, hogy ez legyen az élet-központ, erre motiváltuk volna az embereket, akkor talán egy kicsit másfelé indult volna az erkölcs.”

A válság tehát amiatt van, hogy a keresztyénység nem ragadta meg a keresztyénység lényegét a gyakorlatban. Nem hajtotta végre ezt a

szeretet-programot a szociális kérdésektől kezdve az egészségügyig, a mezőgazdaságtól a közoktatáson, a közművelődésen át mindenütt, a művészettől a cirkuszig. (Hiszen a cirkusz a szomorúakat vigasztalja. Nem igaz?) Mind odatartoznak! Ha ezt megtettük volna, a kereszténység nem került volna válságba! Most pedig itt a közös válság, a vallás válsága, a kultúra általános válsága és tudjuk, hogy tenni kell valamit, más módon kell továbbmenni. Nem a kereszténység változott meg, hanem a kultúra, és a kereszténységnek ebben a megváltozott kultúrában kell megtalálnia a szeretet új útjait. Régebben a szeretetet valóban úgy gyakoroltuk, hogy a tanyán élt Ábrahám vagy Mózes, és ha jött valaki, akkor azt mondták feleségüknek/a szolgálknak: – Gyorsan szaladj, vágj le egy gödölyét, hozz lisztlángot és készíts hamar valami pecsenyét! – Most pedig úgy kell dolgoznod, hogy az üzemben szívvel lélekkel készítsd azt a lisztet, ha molnár vagy, vagy azt a kenyeret, ha pék vagy, vagy a ruhát a gyárban, vagy a szövőgyárban azokkal az orsókkal, csévékkel olyan lélekkel szőj, mint ahogy Szent Márton odaadta a köntösének a felét annak a koldusnak, akiben meglátta Krisztust. Ha ez volna a lelkiület, akkor ennek a kultúrának lelke volna, és ez volna a kereszténység. Ezt kellene tenni. Egyszerre nem kell sokat. Nem kell mástól várni, hanem mi magunk kezdjük el megvalósítani!³

Az óvodapedagógus egészen különleges helyzetben van, hiszen módjában áll a saját életében megtapasztalt és megvalósított isteni szeretetet a kisgyermek lelkében egészen korán elültetni, megalapozni a későbbi fölnőtt, egészséges és gyümölcsseit megtermő istenképet.

Lehet sok szépét mondani Isten szeretetéről, és ez fontos is, de elsősorban meg kell tapasztalnunk, és tapasztaltatnunk a szeretetet. Ezáltal alakul ki bennünk is és másokban is a szerető Isten képe. Ez kétirányú folyamat. Az egyik a tőlünk jövő szeretet megtapasztaltatása, amellyel kicsit pótolhatjuk másokban a hiányzó szeretetet, a másik pedig, rávezetni másokat a szeretet útjára. Ha sikerül megtapasztaltatni saját szeretetének élményét, akkor könnyebben találja meg ő maga is a szerető Istent.

³ Mócsy Imre S. J. Hagytam magam szerettetni, 144. old.

Meghívott vagyok

Különböző módon kaptunk meghívást a Krisztusban való hitre. Vannak, akik elkötelezett keresztény/katolikus szüleiknek köszönhetően kisgyermek korukban lettek az Egyház tagjává, és azóta is töretlenül élik meg hitüket. Mások helyett szintén a szüleik döntöttek, és ők érett fejjel adtak igenlő választ. Ismét mások csak felnőtt korukban kezdték keresni Istent.

Ki így, ki úgy, mindenki számára egyéni út vezetett a Szeretet megismerése és elfogadása felé.

A keresztség által Isten gyermekei, az Egyház tagjai, és így egymásnak lelki testvérei lettünk. Jó tudni, hogy a világ minden táján találkozhatunk hasonlóan gondolkodó keresztényekkel. Egy közösséget alkotunk az Egyház élő, üdvözült és tisztító tűzben szenvedő tagjaival. Közbenjárásuk minket is erősít, segít hitünkben. Nem tudhatjuk, hogy kik imádkoznak értünk, hogy kik azok, akik háttér-imáikkal segítenek minket. Isten nagy családjába rengeteg ember tartozik, mégsem érezzük magunkat fölöslegesnek, magányosnak, ismeretlennek. A mennyei Atya öröktől fogva szeretettel fordul felénk, ismer minket, és magában lévő közösségre hív bennünket. Aki számon tartja a mezők liliomait és az ég madarait, akinek tudta nélkül még hajunk szála sem eshet le a földre, személy szerint ismer, számon tart, és szeret minket (Vö. Mt 6,25-34). Imáinkban hozzánk szól, a Szentírásból nekünk üzen, életünket, ha igent mondunk hívására, örök terve szerint segíti. Ezért mondhatjuk Szent Pál apostol szavaival: *„Áldott legyen az Isten, Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki Krisztusban minden mennyei, lelki áldással megáldott minket. Benne választott ki a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte.”* (Ef 1,3-5)

A Krisztushoz tartozó embernek mindig szem előtt kell tartania, hogy a keresztség révén egészen különleges méltóság részese lett, egészen benső kapcsolat jön létre közte és Krisztus között: *„Mindannyian, akik megkeresztelkedtetek Krisztusra, Krisztust öltöttétek magatokra”* (Gal 3,27). Ennek következménye a meghívottság és a kiválasztottság méltósága és egyben felelőssége. Szent Péter apostol így ír erről: *„Ti azonban választott nemzetség,*

királyi papság, szent nemzet, tulajdonul lefoglalt nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből csodálatos világosságára hívott titeket” (1Pét 2,9).

Feladatot bízott rám

Isten meghívása nem azért történt, hogy jól ellegyek magamban, fürdőzzek saját lelki boldogságomban, hanem küldetést adott, mint annak idején az apostoloknak: *„Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet...”* (Mt 28,19).

Ismerjük azokat a hasonlatokat, amelyeket Jézus a tanítványok feladatainak megfogalmazására mondott (Vö. Mt 5,13-16). Ha ízetlen sóvá válunk, használhatatlanok leszünk az Isten országa építésének munkájában. A mai világ szellemi és erkölcsi sötétsége, lidércfényei között igazi világossággá kell válnunk, mint a meggyújtott gyertyának, hegyre épült városnak, mert különben nem tudunk irányt mutatni a keresőknek, eltévedteknek. Azt is tudomásul kell vennünk, hogy egyre inkább kisebbségben vagyunk, mi, elkötelezett keresztények. Óvodapedagógusi munkánk gyümölcsöző volta nagyban függ attól, mennyire vagyunk képesek elfogadni, hogy a társadalom egészéhez képest *„kisdéd nyájjal”* (Lk 12,32) foglakozzunk, de hősies igyekezetünk eredménye kovászként fogja átjárni a családokat, a különböző emberi közösségeket (Lk 13,21).

Számunkra Jézus tanítása így is megfogalmazható: *Oszd meg másokkal azt a szeretetet, amit tőlem kaptál, a sok kegyelmet, és foglalkozz azzal, aki igényli! Neveld, segíts azt, aki keres engem!*

Igent mondok, Uram!

Érdeemes magunknak feltenni a kérdést: *Miért jelentkeztem, miért vállaltam, hogy katolikus óvodában dolgozzak, hiszen pedagógusként bármilyen intézményben elhelyezkedhetnék. Ennek oka van!*

- Tudom, hogy szeretve vagyok, szeretném viszont szeretni Istent, kész vagyok megosztani másokkal hitemet, kételyeimet, reményeimet, életem fényét és sötétségét.
- Segíteni szeretnék az embereknek felismerni Isten létét, munkáját, a valóságot.
- Minden nap igent mondok Isten meghívására, és ezt munkámmal, életemmel, hivatásom betöltésével meg is mutatom.
- Boldog vagyok, hogy Isten munkatársává választott, és ez a boldogság folyamatosan betölti egész valómat.

Mindez csak akkor lesz valósággá, ha hitemet, vallásosságomat, Istennel való kapcsolatomat nem munkaköri köteleességként fogom fel, hanem élmény lesz számomra. Azért is fontos, hogy elfogadjam meghívásomat, mert Isten mindig különleges kegyelmet ad azoknak, akik vállalják hivatásukat. *„Akiiket pedig előre elrendelt, azokat meg is hívta, akiket meghívott, azokat megigazultakká is tette, akiket pedig megigazultakká tett, azokat meg is dicsőítette.”* (Róm 8,30)

Igyekszem megismerni magam

Állandó megújulás, lelki feltöltődés szükséges ahhoz, hogy erősödjön katolikus elkötelezettségem. Felnőtt emberként rendelkezem egy képpel önmagamról, megközelítőleg ismerem gondolataimat, vágyaimat, félelmeimet, bűneimet, reakcióimat. Arról is van fogalmam, hogy mások milyen embernek tartanak, mit becsülnek bennem és mit tartanak hibáimnak, gyarlóságaimnak. Isten azonban mindenkinél, még önmagamnál is jobban ismer engem (Vö: Jel 2,23). Az Ő segítségével ismerhetem meg egyre jobban magam. Ebben segít az elcsendesedés, a Szentírás olvasása, a napi lelkiismeretvizsgálat, a lelki feltöltődés lehetőségeinek keresése, a lelkigyakorlaton, szentmisén való részvétel.

Nemcsak a lelki, hanem a folyamatos szakmai fejlődés is szükséges ahhoz, hogy hivatásomat, amelyet a mennyei Atyától kap-

tam, úgy tölthessem be, hogy az az Ő dicsőségére, és környezetem, a rám bízottak javára váljék. Így önnevelésem során olyan emberré válhatok, akinek személyes példája vonzóvá teszi az elkötelezett katolikus életformát a növendékek és a szülők számára.

A szakmai és a lelki fejlődés mellett elengedhetetlen a hitbeli ismeretekben való folyamatos növekedés. Nagyon igaz az az elvárás, hogy mindenki legalább olyan hitbeli ismeretekkel, jártassággal rendelkezzen, mint amilyen a szakmai, illetve profán tudása. Meg kell találnunk teológiai továbbképzésünk módját, alkalmait! Biztos, hogy adott esetben ez nem kis idő- és olykor pénz-áldozatot is jelent. Az lenne a legmegfelelőbb, ha az egyes intézmények fenntartóinak képviselői, a helyi lelkipásztorok gondoskodnának a dolgozók teológiai és lelki fejlődéséről. Tartalmasak és jól használhatók azonban a KPSZTI által szervezett alkalmak is.

Segítségem hivatásom betöltésében

Közösségeim

Legszűkebb és legfontosabb közösségem a családom. Nagy ajándék, ha valakinek megadatik, hogy megértő, a családi feladatokat is időnként átvállaló és abban segítő házastársa van. Egymás mellett állnak, kölcsönösen segítik a másikat lelki és szakmai fejlődésében (pl. időt biztosítanak a tanulásra, a felkészülésre, megosztják a terheket...).

Gyermekközösségemben, az óvodai csoportomban a szeretet áramlása köztem és a gyermekek között érzelmileg engem is feltölt. Jól elvégzett munkám eredménye büszkeséggel tölt el. (Ne feledjük el, hogy a „tanítva tanulunk” elve igen is érvényesül munkánk során!)

A munkatársi közösségemben egymás szeretetéből, hitéből, tudásából tudunk meríteni. Közösségünk „közlekedőedényként” működik. Ha egyikünknek van (szeretete, hite, tudása stb.), abból mindenkinek jut, hogyha nincs, akkor mindannyian hiányt szenvedünk.

Az egyházközségem kis csoportjaiban való részvétel megtartó erővel bír (énekkar, imacsoport, karitás csoport stb. – helyi lehetőségek szerint). Ahol az óvoda valóban az egyházközség része, ott sok lehetőség van a töltekezésre, közös munkára, amely mindig annak ad a legtöbbet, aki végzi.

A szentmise, mint a találkozások helye: Istennel, egymással

A szentmise találkozás Jézussal, az utolsó vacsora és a kereszttáldozat megjelenítése. Krisztussal együtt fordulunk a Mennyei Atya felé, egyben találkozunk mindazokkal, akik a szentmisében Jézust szeretik. Ha szentmisére megyünk, haza megyünk. Haza, hogy találkozzunk Atyánkkal, hallhassuk tanítását, részt vegyünk Jézus kereszttáldozatának és föltámadásának megünneplésében. A szentmise a misztérium ünneplése, amit az egész embernek kell befogadnia. Minél közelebb kerülünk lélekben az oltárhoz, annál inkább részesülünk ebben a felfoghatatlan, megfogalmazhatatlan és megmagyarázhatatlan kegyelemben.

A szentmise életető forrás, amelyből táplálkozik minden közösség. Találkozási, kapcsolattartási lehetőség az ismerősökkel. A hitet senki sem gyakorolhatja egyedül, közösségre vagyunk teremtve. A szentáldozás kegyelme által titokzatos módon hordozzuk Jézust, aki segít bennünket életünk vezetésében.

A II. Vatikáni Zsinat így ír erről: *„Az összes szentség, mint minden más egyházi szolgálat és az apostoli tevékenység is a szent Eucharisztiahoz tartozik és reá irányul. Az Eucharisztiaiban ugyanis benne van az Egyház minden lelki java, tudniillik maga Krisztus, a mi húsvéti bárányunk és élő kenyerünk. Teste a Szentlélek által élő és életető test: életet ad az embereknek, és ezzel felszólítja és készíteti őket, hogy önmagukat, munkájukat és minden teremtményt övele együtt áldozatul mutassanak be. Ezért az Eucharisztia az egész evangelizáció forrása és csúcsa, mert a hittanulók az Eucharisztia*

vételére készülnek, a már megkeresztelt és megbérmált hívők pedig általa épülnek be teljesen Krisztus testébe.”⁴

Mária égi édesanyánk és pártfogónk, aki mellettünk áll

A Mária-tisztelet alapvető vonása a katolikus lelkületnek. Az Egyház hite szerint a keresztfán végrendelkező Jézus égi édesanyánkká tette őt. Valljuk, hogy Mária édesanyai szeretetével és gondosságával ügyel ránk, gyermekeire, és mindennél fontosabb számára, hogy fiára irányítsa figyelmünket. Alapvetően döntő jelentőségű, hogy Mária-tiszteletünk bensőséges, érzelmekben is megnyilvánuló, és tettekben is megvalósuló életforma legyen.

Máriát, mint példaképet követhetjük az engedelmségben, a menyei Atyára való ráhagyatkozásban. Merjük rábízni magunkat az Atyára, tudjuk elfogadni az Ő akaratát, illetve Mária példája szerint segítsünk másoknak, főleg az idősebbeknek. Akik a Menyei Atyához és Jézushoz tartoznak, örömmel találkoznak a családban és a templomban, valamint a többi közösségi találkozóhelyen, hogy megosszák örömeiket egymással.

Aki elfogadja a Menyei Atya akaratát annak nem mindig könnyű az élete, de Jézusért, és a menyei Atya szeretetéért megéri ez az áldozat. A Szűzanyához mindig bizalommal lehet fordulni, Ő mindig segít, még akkor is, ha nem kérjük. Úgy, mint a földi édesanyánk. Imádkozni is segít nekünk, sőt velünk imádkozik, mint annak idején az apostolokkal.

Vannak (még a katolikusok között is), akiknek fenntartásaik vannak a Mária-tisztelettel kapcsolatban. Valószínűleg azért lehet ez, mert talán nem értik a Szűzanya iránti tisztelet lényegét, vagy pedig szélsőséges megnyilvánulásokkal találkozhattak. Ez lehetséges, hiszen minden vallásos gyakorlatnak lehetnek vadhajtásai, túlzásai. Érdemes ezért a II. Vatikáni Zsinat útmutatását figyelembe venni: *„Gondosan tartózkodjanak szavaikban és tetteikben mindentől, ami*

⁴ A II. Vatikáni Zsinat tanítása: Határozat a papi szolgálatról és életről II. 5. Szent István Társulat, Budapest, 1986, 233. old.

az Egyház igazi tanítását illetően megtéveszthetné az elkülönült testvéreket vagy bárki mást. Fontolják meg továbbá a hívők, hogy a valódi áhítat nem természetlen és átmeneti érzelemből áll, nem is valamilyen hiszékenységből; ellenkezőleg az igaz hitből indul ki, mely elismerteti velünk Isten anyjának kiválóságát, és iránta gyermeki szeretetre és erényeinek utánzására buzdít”.⁵

Nekünk nőknek, különösen sokat jelent Mária, hiszen nem csupán égi édesanyánk, segítők, hanem példaképünk is lehet. Biztos vagyok abban, hogy amit a mennyei Atya a nőről elgondolt, azt Máriába beleteremtette. Tehát mint ember, keresztény, nő, azon belül mint feleség és édesanya, egyaránt példaképünk lehet és legyen is!

A Biblia Isten szava

Szentírási idézetek a helyes Istenkép alakításához

Mielőtt néhány szentírási helyet idéznék, érdemes végiggondolni, mit jelent a Szentírás olvasása. Hitünk szerint a Szentírás Isten írásba testesült szava az emberekhez. Akkor pedig annak olvasása találkozás Isten szavával, vagyis magával az Istennel. Az Istennel való mindenfajta találkozás teremtő találkozás.

Amikor tehát a Bibliát olvasom, magával az Istennel kerülök kapcsolatba. Ez a kapcsolat hat rám, alakít, beleívódik a lelkembe: *„Isten szava ugyanis eleven, átható és élesebb minden kétélű kardnál. Behatol, s szétválaszt lelket meg szellemet, izet és velőt. Ítélt a szív gondolatairól és érzületéről.”* (Zsid 4, 12) Nem hiába szól a latin mondás: *„Félek attól az embertől, aki egy könyvet olvas!”* – Mert az betölti, alakítja az olvasót, azt a könyvet nagyon ismeri az, aki olvassa.

Szent Pál apostol pedig így ír a Szentírás gyakorlati hasznáról: *„Minden Istentől sugalmazott írás hasznos a tanításra, az intésre, a feddésre, az igaz életre nevelésre, hogy Isten embere tökéletes és minden jócselekedetekre kész legyen”* (2Tim 3,16).

⁵ Dogmatikai Konstitúció az egyházzól 67. A II. Vatikáni Zsinat tanítása. Szent István Társulat, Budapest, 1986. 81.old.

Néhány szempont a Szentírás olvasásához, átelmékedéséhez: Az olvasónak mindig fel kell tennie magában a kérdést, mit akar a szerző mondani? Mit jelent ez nekem? Ez az olvasó központú szentírás-értelmezés. Az olvasó kitölti a maga elképzeléseivel a leírásban található hézagokat. (Pl. Mit érezhetett Zakeus, amikor rájött, hogy apró termete miatt nem láthatja Jézust?) „A szöveg él! Új helyzetben, új olvasók előtt képes új meg új jelentéseket felvenni, azaz nyitott a későbbi értelmezések számára.”⁶

Isten jelen van az olvasó adott élethelyzetében, ott szólítja meg és ott akarja megváltani Igéje által.

A tékozló fiú (Lk 15,11-32)

Egy embernek két fia volt. A fiatalabb így szólt atyjához: Atyám, add ki az örökség nekem járó részét. Az elosztotta köztük vagyonát. Néhány nap múlva a fiatalabb összeszedte mindenét, elköltözött messze vidékre és kicsapongó élettel eltékozolta vagyonát. Miután mindenét elpazarolta, nagy éhínség ütött ki azon a vidéken, és szűkölködni kezdett. Fogta magát, beszegődött egy polgárhoz azon a vidéken. Az kiküldte tanyájára, hogy őrizze a sertéseket. Szívesen megtöltötte volna gyomrát a sertések eledelével, de senki sem adott neki belőle. Akkor magába szállva így bánkódott: Hány béres dúskál ennivalóban atyám (házában), én pedig itt éhen veszek! Fölkelek és atyámhoz megyek. Atyám, mondom neki, vétkeztem az ég ellen és teellened! Arra már nem vagyok méltó, hogy fiadnak nevez, csak béreseid közé fogadj be. Fölkerekedett tehát és visszament atyjához. Atyja már messziről meglátta őt és megesett rajta a szíve. Eléje sietett, nyakába borult és megcsókolta. Atyám, szólt a fiú, vétkeztem az ég ellen és teellened! Már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevez. De atyja megparancsolta a szolgáltnak: vegyétek elő hamar a legdrágább köntöst és adjátok rá, húzzatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábára. Vezessétek elő a hizlalt borjút és öljétek le. Együnk és vigadjunk, hiszen a fiam meghalt de föltámadt, elveszett, de megkerült. Erre vigadozni kezdtek.

⁶ Dér Katalin-Horváth Pál: Bibliaismeret, 307. old.

Idősebb fia kinn volt a mezőn. Hazafelé jövet hallotta a muzsikát és a táncot. Hívta az egyik szolgát és megkérdezte mi történt. Megjött az öcséd, felelte, s atyád leölette a hízlalt borjút, mert egészségben visszakerült. Erre az megharagudott és nem akart bemenni. Kijött tehát atyja és kérlelni kezdte. De az szemére vetette atyjának: nézd, annyi esztendeje szolgállok már neked, soha meg nem szegtem parancsaid, de te egyetlen gödölyét sem adtál nekem, hogy barátaimmal mulathattam volna. Most pedig, hogy az a te fiad, aki vagyonát parázna nőkre tékozolta, megjött, leöletted a hízlalt borjút. Fiam, válaszolta ő, te mindig velem vagy és mindenem a tiéd. Illett, hogy vigadjunk és örvendezzünk, mert a te öcséd meghalt, de föltámadt, elveszett, de megkerült.

A tékozló fiú néven emlegetett példabeszéd valójában a mennyei Atyáról szól. Nem csupán a korabeli zsidó vallásosság lelkületére volt jellemző a merev, büntető, megtorló, sértettségét ápoló istenkép, hanem az általános emberi gondolkodásmód is nehezen fogadja el, hogy Isten föltétlen szeretettel szeret bennünket. Számára fontosak vagyunk, és nem tudunk olyan messzire menni Tőle, hogy vissza ne várna minket. Ennek a föltétlenül szerető és megbocsátó, „mindent feledő” mennyei Atyának a fogalma kell, hogy mélyen beleivódjék a gyermek lelkébe. Meg kell tanítani növendékeinket arra, hogy az Atya hazavár, mindig lehet újra kezdeni, és nincs nagyobb öröm, mind kiengesztelődni azzal, akit egy időre elhagytunk.

Érdemes szólni az idősebb fiú lelkületéről is! Meg kell tanítanunk gyermekeinket arra, hogy örüljenek a másik ember örömének. Meg kell érteniük, hogy a mennyei Atya számára mindenki nagyon fontos, azok is, akik talán számunkra nem jelentenek sokat, vagy éppen bántottak minket. Ő azt akarja, hogy minden gyermeke szeretetben éljen. Aki pedig hűséges tudott maradni Őhöz, az köszönje meg ezt a nagy ajándékot, mert nemcsak rajta múltott, hanem Isten segítségén is.

Az elveszett bárány (Lk 15,3-7)

„Ha valakinek közületek száz juha van és elveszít egyet, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a pusztában, hogy az elveszett után

menjen, amíg meg nem találja? Ha megtalálta, boldogan veszi vállára. Hazatérve összehívja barátait és szomszédait és azt mondja nekik: Örüljetek velem, megtaláltam elveszett juhomat. Mondom nektek: éppen így jobban örülnek a mennyben egy megtérő bűnösnek, mint kilencvenkilenc igaznak, akinek nincs szüksége megtérésre.”

Ezt a kedves és sokatmondó példabeszédet igen hamar megérthetik a gyermekek. Az elcsavargó bárány képe sok élethelyzetben alkalmazható. El is lehet játszani, mennyi veszély fenyegeti azt, aki elhagyja a nyáját és a pásztort. Ugyanakkor nagy biztonságérzetet és erőt ad az, ha tudjuk: a Pásztor szeret minket, utánunk jön, keres bennünket. Érdemes arról szólni a növendékeinknek, hogy kik által és milyen módon keres minket Jézus!

Jézus a jó pásztor (Jn 10,1-21)

„Bizony, bizony mondom nektek: aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshonnan mászik be, az tolvaj és rabló. Aki az ajtón megy be, az a juhok pásztora. Annak kinyit az űr és a juhok megismerik hangját. Nevükön szólítja juhait és kivezeti őket. Miután kieresztette saját (juhait), megindul előttük, és a juhok követik őt, mert ismerik hangját. Idegen után nem mennek, hanem elfutnak előle, mert az idegen hangját nem ismerik.” Jézus ezt a példabeszédet mondta nekik, de ők nem értették, hogy mit akart vele mondani.

Jézus tovább folytatta: „Bizony, bizony mondom nektek: A juhok számára én vagyok az ajtó. Mindannyian, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók. Nem is hallgattak rájuk a juhok. Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-bejár és legelőre talál. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.

Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. A béres azonban, aki nem pásztor, akinek a nyáj nem tulajdona, otthagyja a juhokat és elfut, amikor látja, hogy jön a farkas. A farkas elragadja és szétkergeti őket. A béres azért fut el, mert béres, és nem törődik a juhokkal. Én vagyok a jó pásztor: ismerem enyéimet, és enyéim ismernek engem, mint ahogy az Atya ismer engem, és én ismerem az

Atyát. Életemet adom juhaimért. Más juhaim is vannak, de nem ebből az akolból valók. Azokat is vezetnem kell. Hallgatni fognak szavamra: egy nyáj lesz és egy pásztor. Azért szeret engem az Atya, mert odaadom életemet, hogy aztán vissza is vegyem. Senki sem veszi el tőlem: önként adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, és hatalmam van arra, hogy visszavegyem. Ezt a feladatot kaptam az Atyától.”

E beszéd miatt ismét szakadás támadt a zsidók között. Sokan közülük azt mondták „Ördöge van és megháborodott. Mit hallgatjátok?” Mások viszont megjegyezték: „Ez nem megszállottnak a beszéde. Vagy talán képes arra az ördög, hogy vakok látását visszaadja?”

Jó nekünk, hogy sokan szeretnek minket. Fontos tudatosítani a gyermekekben, hogy életünk mások (szülők, nagyszülők, testvérek, óvónők stb.) szeretetén múlik. Mindnyájuk szereteténél nagyobb és erősebb azonban Jézus szeretete. Akik minket szeretnek itt a földön, azok is Tőle kapják az erőt a szeretethez, a munkához. Jézus annyira szeret minket, hogy eljött hozzánk a mennyei Atyától, odaadta életét is, amikor vállalnia kellett irántunk való szeretetét.

Fontos megemlíteni azt is, hogy sokan vagyunk, akik Jézus-hoz, vagyis egy nyájhoz tartozunk. Nagy erő van ebben, mert mi is tudunk egymásnak segíteni, tudjuk védelmezni, vigasztalni egymást.

Az irgalmas szamaritánus (Lk 10,25-37)

Akkor odalépet egy törvénytudó és próbára akarta tenni: „Mester, monda, mit tegyek, hogy eljussak az örök életre?” Ő megkérdezte: „Mit szab meg a törvény? Hogyan olvasod?” Az így válaszolt: „Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből és teljes elmédből; felebarátodat pedig mint önmagadat.” „Helyesen feleltél, dicsérte meg, tégy így és élni fogsz” Ő azonban igazolni akarta magát és tovább kérdezte Jézust: „De ki az én felebarátom?”

Erre Jézus vette át a szót: „Egy ember lement Jeruzsálemből Jerikóba. Rablók kezére került, azok kifosztották, véresre verték és félholtan otthagyták. Egy pap jött lefelé az úton, észrevette, de továbbment. Később egy levita jött arra, meglátta, de ő is elment mellette. Végül

*egy szamaritánusnak is arra vitt az útja. Mikor megpillantotta, meg-
esett rajta a szíve. Odament hozzá, olajat és bort öntött sebeire és
bekötözte azokat. Aztán föltette a teherhordó állatára, szállásra vitte
és gondját viselte. Másnap reggel elővett két dénárt és a gazdának
adta e szavakkal: Viseld gondját. Amivel többet költesz rá, megadom
neked, amikor visszatérek. Mit gondolsz, e három közül melyik a fele-
barátja annak, aki a rablók kezére került?” „Aki irgalmasságot cse-
lekedett vele”, felelte az. Jézus így szólt hozzá: „Menj és tégy
hasonlóképen”.*

Vannak emberek, akik válogatnak a többi ember közül, és nem mindenkit igyekeznek szeretni, nem mindenkin akarnak segíteni. Jézus arra tanít minket, hogy akinek szüksége van rá, annak segítsünk, még akkor is, ha nem ismerjük eléggé, vagy nem tudjuk, hogy szeret-e minket. Olyannak kell lennünk, mint a mennyei Atya, „aki fölkelti napját jókra és gonoszokra, esőt ad igazaknak és bűnösöknek” (Mt 6,45).

Mindez azért is fontos, mert mi is bármikor kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy idegenek segítségre szorulunk.

Azért a mennyei Atya a legjobb irgalmas szamaritánus, mert Ő mindig segít nekünk, ha szükségünk van rá. Rajtunk áll, hogy elfogadjuk-e segítségét.

A szeretet parancsa (Jn 15,12-14)

Ez az én parancsom: szeressétek egymást, mint ahogy én szeretlek titeket. Nagyobb szeretete senkinek nincs annál, mint aki életét adja barátaiért. Ti barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek.

Milyen nagyszerű dolog, hogy akik egy családba tartoznak, azok szeretik egymást. Milyen borzasztó, ha a testvérek, barátok vagy a szülők veszekednek egymással. Jó dolog szeretetben élni! Akik összetartoznak, azokat arról lehet megismerni, hogy szeretik egymást, igyekeznek mindenben segíteni egymásnak.

Ez nemcsak a családban, barátságokban van így, hanem a mennyei Atya nagy családjában is: akik az Ő gyermekei és Jézust

szeretik, azok egymást is szeretik, segítik és számíthatnak egymásra. Jézus azt akarja, hogy ez így legyen, és erről ismerjék meg azokat, akik hozzá tartoznak. Hogyan és mivel tudjuk ezt megvalósítani?

Az elveszett dragma (Lk 15,8-10)

Ha pedig egy asszonynak tíz drahmája van és elveszt egy drahmát, nem gyűjt-e világot, nem söpri-e ki a házát s keresi szorgalmasan, amíg meg nem találja? Ha meg találta, összehívja barátnőit és szomszédait és azt mondja nekik: Örüljetek velem, megtaláltam elveszett drahmámat. Mondom nektek: Éppen így örülnek majd Isten angyalai egy megtérő bűnösnek.

Előfordult-e, hogy elvesztettél valamit, vagy nehezen találtad meg, amit kerestél? Milyen nagy volt az örömed! Nagy boldogság megtalálni azt, amiről azt hittük, hogy végleg elvesztettük, vagy, ha sok-sok keresés után kezünkbe akad elveszettnek hitt kedvenc tárgyunk. Képzeld el, hogy a mennyei Atya mennyire örül, ha azok, akik elfordultak tőle, elfogadják szeretetét és ismét az ő gyermekei akarnak lenni! Attól kezdve már nem is gondol arra, hogy valaki rosszat tett, elfordult tőle, hanem örül, hogy helyreállt a szeretet közte és az ember között.

Zakeus, a vámos (Lk 19,1-10)

Azután Jerikóhoz érkeztek és bevonultak. Volt ott egy Zakeus nevű gazdag ember, a vámosok feje. Szívesen látta volna Jézust szemtől-szembe, de a tömeg miatt nem láthatta, mert alacsony termetű volt. Előre futott tehát és fölmászott egy vad fügefára, hogy láthassa, mert arra kellett elmennie. Mikor Jézus odaért, föltekintett és így szólt: „Zakeus, szállj le hamar! Ma a te házában kell megszállnom.” Ő sietve leszállt és boldogan fogadta. Mindazok, akik ezt látták, zúgolódni kezdtek, hogy bűnös embernél száll meg. Zakeus azonban odaállt az Úr elé és így szólt: „Nézd Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom, s ha valakit megcsaltam valamivel, négyannyit adok helyette.” Jézus erre kijelentette: „Ma üdvösség köszöntött e

házra, mert ő is Ábrahám fia. Hiszen az Emberfia azért jött, hogy keresse és üdvöztse, ami elveszett.”

Zakeus sok rosszat tett az embereknek: becsapta őket, elvette a pénzüket. Nagyon gazdag volt, de nem volt boldog. Érezte, hogy szüksége van Isten szeretetére. Hallotta, hogy Jézus a mennyei Atya szeretetéről beszél az embereknek, és ő maga is nagyon szereti az embereket. Még azokat is, akiket a többi ember nem szeret a rossziaságuk miatt. Szeretett volna találkozni Jézussal, de sok akadályba ütközött. A tömeg eltakarta őt előle, mert igen alacsony volt. Az sem volt biztos, hogy éppen az ő utcájába fog jönni Jézus. Mégis reménykedett abban, hogy valamiképpen megláthatja. Ezért (idős kora ellenére) fölmászott egy vad fügefára, hogy legalább láthassa Jézust. Ő azonban azzal jutalmazta meg igyekezetét, szeretetét, hogy elment hozzá vacsorára. Zakeus nagyon boldog volt, és boldogságában igyekezett jóvátenni bűneit.

Jézus mindig megjutalmazza szeretetével azokat, akik vágyódnak utána, és vállalják, hogy szeretik őt. Ha pedig valaki elhiszi és örül annak, hogy Jézus szereti, akkor könnyebben ki tudja javítani hibáit és sok jót tud tenni másokkal.

Fontos, hogy tudjuk: akármilyen rosszat tettünk is, Jézus mindig megbocsát, ha mi is akarjuk és kérjük őt.

Példabeszéd a magvetőről (Mt 13,1-9)

Egy nap Jézus elment hazulról és leült a tó partján. Nagy tömeg gyűlt köréje, ezért beszállt egy bárkába és leült, a nép pedig a parton maradt. Ekkor példabeszédekben sok mindenre oktatta őket. Ezzel kezdte: „Kiment a magvető vetni. Amint vetett, némely szem az útfélre esett. Odaszálltak az (égi) madarak és fölcsipegették. Némely meg köves helyre esett, ahol nem volt elég földje. Csak hamar kikelt, mert nem jutott mélyen a földbe. Amikor a nap magasabbra hágott, megperzselődött, és gyökér híján elszáradt. Némely pedig tövisek közé hullott. Amint a tövisek felnőttek, elfojtották. A többi jó földbe hullott és termést hozott: egyik százszorosat, a másik hatvanszorosat, némelyik meg harmincszorosat. Akinek füle van, hallja meg!”

A magvetőről szóló példabeszéd magyarázata (Mt 13,18-23)

Halljátok tehát a magvetőről szóló példabeszédet. Amikor valaki meghallgatja Isten országának igéjét, de meg nem szívleli, eljön a gonosz és elragadja, amit szívébe vetettek. Ez az, akinél a mag az útfélre esett. A köves talajra hullott meg az, aki meghallgatja az igét és szívesen be is fogadja, de nem ver benne gyökeret, csak ideig-óráig tart. Mikor az ige miatt baj és üldözés támad, csakhamar eltánorodik. A tövisek közé hullott pedig az, aki meghallgatja az igét, de a világi gondok és a csalóka gazdagság elfojtják az igét és meddő marad. Végül a jó földbe hullott az, aki az igét meghallgatja, meg szívleli és termést is hoz: egyik százszorosat, másik hatvanszorosat, némelyik meg harmincszorosat.

Gondolkozzunk el azon, hogy milyen sokféleképpen mutatja meg a mennyei Atya, hogy szeret minket. Érezzük a szívünkben, halljuk a szüleinktől, az óvodában, megtapasztaljuk ebben a csodálatos világban, stb. Olyan ez, mint amikor elültetünk egy magot és várjuk, mi lesz belőle. Minden ilyen megtapasztalás egy kis magocska bennünk. Ugye, milyen szomorúak vagyunk, ha az elültetett mag nem kel ki? Akkor meg különösen elkeseredünk, ha kikel ugyan a magocska, de azután valami miatt elszárad, elhal.

Mi történik a szívünkben? A mennyei Atya sokféle szeretetének megtapasztalásával elfelejtjük talán van valami, amit jobban szeretünk, mint őt. Sokat gondolunk rá? Igyekezünk mi is kifejezni iránta szeretetünket? Mivel tudjuk megmutatni, hogy hálásak vagyunk a sok-sok ajándékáért?

A katolikus óvodapedagógus, mint Isten küldötte

Feladatom a gyermekek között

Legfontosabb feladatom a gyermekek között a mennyei Atya szeretetének továbbadása. Mosolyom, odaforduló és elfogadó szeretetem következtében kialakul bennük egy olyan szerető Isten képe,

akihez mindig bizalommal, bátran fordulhatnak. A gyermekeknek meg kell érezniük, hogy nincs az a rosszság, nincs az a bűn, ami elszakíthat Isten szeretetétől. Ha őszinte szívvel bánom, szeretnék jobb lenni, és kérem Isten bocsánatát, tudom, hogy bocsánatot nyerek.

Az erkölcsi nevelés a kifejezésmódban (beszédben), a viselkedésben és a társas kapcsolatok alakulásában követhető nyomon.

Kifejezésmód:

- Élnünk kell a meghitt beszélgetések lehetőségével.
- A kérés, a hála kulturált nyelvi kifejezésének megismertetése a gyermekekkel: kérem, köszönöm... szavak alkalmazása.

Viselkedés:

- Az óvodában felállított előírások szerinti viselkedés segítése.

Társas kapcsolatok alakulásának segítése:

- Odafigyelés egymásra, egymás segítése.
- Kapcsolatfelvétel segítése megszólítással, a közösségbe történő bevezetéssel, pozitív tulajdonságok kiemelésével.
- A teremtett világra való rácsodálkozás lehetőségeinek kihasználása, a hála, az öröm, a megbecsülés, a természetvédelem megélése, közös imádság világunkért.
- Közös templomlátogatások alkalmával Isten házába való bevezetés.

A gyermekekkel szükséges megismertetni a helyes templomi viselkedés alapjait. Beszélünk a berendezési tárgyairól, eszközökről. Ismertté téve a templomot, a gyermekek otthon érzik magukat ott, megszűnnek a félelmek, fenntartások.

A templomi viselkedés gyakorlása mellett alkalmakként bekapcsolódhatnak a liturgiába (csengetéssel, felajánló énekkel, imával...). Ezzel a szentmisére járó embereket is megörvendeztetik, az egyházközség tagjai egyre inkább magukénak érzik az óvodát (kapcsolatalakítás).

2006-ban készült el az a segédanyag, amely a bibliai történetek kiválasztásában, megismertetésében segíti a katolikus óvodákban

dolgozó óvodapedagógusokat. A bibliai történetek válogatásánál az óvodás gyermekek értelmi képességét és az életkori sajátosságok szem előtt tartását véltük a legfontosabbnak.

A bibliai történetek segítségével megismertetjük a gyermekeket az Isten és az emberek kapcsolatával. (Isten felé fordulás, szeretet, figyelem, engedelmesség...) Hallják, hogyan szól Isten az emberekhez és azok hogyan válaszolnak a szólításra.

Az egyszerű történetek hallgatása során a gyermekek azonosítják magukat azokkal a személyekkel, akik kapcsolatba kerültek Istennel. Utánozzák őket, ismétlik szavaikat, ezáltal alakul bennük az imádság érzete, Isten jelenlétének megtapasztalása.

Összefoglalva:

- A bizalommal teli légkörben érzelmi szükségleteik kielégítést nyernek.
- Képzeletük segítségével átélik Isten szeretetének valóságát.
- Lelki felfogóképességük alakulása során alkalmassá válnak arra, hogy megismerjék, elsajátítsák a szertartásokat.
- Alakul, belső élménnyé válik Istennel való kapcsolatuk. Mindezek megvalósítása azonban csak akkor lehetséges, ha mi magunk is megtaláljuk helyünket a hívő közösségben.

Feladatom a munkatársaim között

Közösségem aktív tagja legyek lelkileg és szakmailag egyaránt. Isten küldöttjeként igyekezzek észrevenni, hogy kinek miben van segítségre szüksége. Amennyiben meg tudom oldani, naponta imádkozzam munkatársaimért, és ha közösségünk megvalósíthatja, imádkozzunk együtt is. A közös ima erősíti a közösségünket. Jézus mondta: *„Ahol ketten, vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok köztük.”* Ez nagyon nagy erőt adhat. Egymás hitéből tudunk meríteni, táplálkozni, tudjuk segíteni egymást, ha valaki lelkileg nehezebb helyzetben van és támogatásra, esetleg vigasztalásra van szüksége. Munkatársaim körében tudom megélni azokat a vallási

egyházi ünnepeket is, amelyek közösségi ünnepként tartalmasabbá, értékesebbé teszik életemet.

Feladatom a szülők körében

Mint a katolikus óvoda pedagógusának, úgy kell élnem mindennapjaimat, úgy kell beszélnem és cselekednem, hogy tudom, példa vagyok azok számára, akikkel találkozom. Példát tudok mutatni nekik beszédemben, és példát tudok mutatni abban, hogyan kell egymáshoz fordulni, hogyan tudunk egymás segítségére lenni. (Pl. nem úgy válaszolok a kérdésére, hogy közben másra figyelek.) Azt sugározom az óvodában, hogy a lelki életem rendben van, a hitvallásom, a beszédem, a cselekedeteim azonos értékeket mutatnak. Időt szánok a hozzám fordulóra, számomra mindig az a legfontosabb, amit éppen abban az adott időben teszek, akivel éppen az adott időben beszélek, vagy foglalkozom. Nem osztom meg a figyelmemet, tudom, hogy a hozzám fordulónak az a legfontosabb, ami miatt megkeresett. Megtapasztalhatják segítő szándékomat, részt veszek azokon a közös programokon, amelyeket a szülők számára szerveznek, és ezeken a részvételem örömteli, nyitott. Mindig az óvodámat képviselem, bárhol vagyok is.

Ha hosszabban beszélgetek a szülőkkel, igyekszem lelki témát is szóba hozni. Ez főként a családlátogatások alkalmával fontos. A katolikus intézményben dolgozó óvónőnek tudatosan kell fölhasználni a családlátogatásokat arra is, hogy a „szakmai” szempontok mellett fölmérje a család vallási, lelki életét, az adott egyházközséggel való kapcsolatát. Megfelelő tapintattal, elkötelezett lélekkel képes lesz a szülők és a gyermekek útját egyengetni a hit, vagy az elköteleződés felé.

Nagyon sok esetben a szülők könnyebben megnyílnak vallási kérdésekben az óvónő, mint a pap előtt. Különösen, ha az óvónő kezdeményezi az ilyen témákról való beszélgetést.

Feladatom felnőtt keresztényként

Felnőtt keresztényként nemcsak saját magamat és munkahelyemet, hanem az egyházközségemet is, sőt, a katolikus egyházat is képviselem. A településemen, a környezetemben úgy kell élnem, hogy tudatában vagyok annak, jel vagyok. Tudnunk kell azt, hogy reflektorfényben állunk, életünket ebben a tudatban kell élnünk. Keresnünk kell azokat a lehetőségeket, amelyekkel segíthetjük egyházközségünket, katolikus egyházunkat.

Mindenkinek a helyi sajátosságok ismeretében tudnia kell, mibe tud bekapcsolódni. Lehet ez akár közös imádság, és ebben való szerepvállalás, különböző rendezvényeken való aktív részvétel, az egyházközség idős, beteg tagjainak látogatása és segítése, vagy a fiatalabb csoportokkal való foglalkozás, karitász munka, takarítás, kertgondozás – kinek-kinek a kapott talentumai szerint.

Charles de Foucauld nyomán rögzített gondolatok mutatják, hogy Isten küldöttjének milyen felelőssége van.

Rajtad múlik

Ha lassan baktatsz, akkor a többiek megállnak!

Ha te leülsz, akkor ők lefekszenek!

Ha te elfáradsz, ők álomba merülnek!

Ha te kételkedsz, ők kétségbe esnek!

De ha te felébredsz, ők is kinyitják szemük!

Ha te előttük haladsz, ők eléd fognak futni!

Ha te kezedet nyújtod, ők életüket adják!

S ha te imádkozol, ők szentek lesznek!

Szent Pál apostol így fogalmazza meg az apostolkodás, a missziós lelkület fontosságát, mint a Krisztushoz tartozó ember feladatát, meghatározó lelkületét: *„De hogyan is hívhatják segítségül azt, akiben nem hisznek? S hogyan higgyenek abban, akiről nem hallottak? S hogyan halljanak hírnök nélkül?”* (Róm 10,14)

Akarok-e küldött és hírnök lenni?